

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felolvas szerkesztő: **Becsák Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becsák D. Fia** könyvnyomda

A cigány ügy rendezése.

Székelyudvarhely, aug 16.

A dános eset hullámverése hozzánk is eljutott. Ugron Zoltán felszólalására a közig. bizottság utasította az alispánt, hogy a sátoros cigányokkal szigorúan bánják el. Őket a vármegye területén (a mennyiben nem idevaló illetőségűek) ne töltsék, hanem küldesse tovább a községi előjáróságok által.

Midőn a bizottság ilyen irányban foglalkozott e nagyjelentőségű országos kérdéssel, egyáltalában senki sem áltatta magát azzal, hogy a dolog immár rendben van. Mindenki tisztában volt s van, azzal, hogy a jelzett irányu preventív intézkedés csupán arra való, hogy a dánoshoz hasonló borzalmasságoknak a legközelebbi jövőben vármegyénk területén törtéhető megisméltélhetését megakadályozza; a cigány kérdés lényegét azonban nem érintette.

Mi ezuttal a cigány-ügy lényegére, a kérdés végleges rendezésére kívánjuk a figyelmet felhívni. S az illetékes köröknek arra kérjük, hogy a meenyiben az alábbiakban némi figyelemreméltót találjanak, annak a törvényhatósági bizottság útján adjanak szárnyat.

A cigány-ügy régi fájó terhe Magyarországnak. Századok óta él itt közöttünk 30 ezernyi, idegen fajtabeli s fajtáját külsejében is feltűnően eláruló *nomád* elem, mely egészében inaktív elem erkölcsileg és anyagiilag is károsítja a népet, mely között él, jobban mondva élőködik.

Mig a művelődés alacsonyabb fokán voltunk, mig nem volt olyan nagy szükségünk minden talpalatnyi területre, midőn a cigány szempontjából nem volt annyira „minden a másé”, addig a cigány (ámbar mindig alkalmatlan volt) csak eltehető köztünk valahogy. Ujabbban azonban, midőn a cigány nomád életének feltételei egészen megszűntek, a sátoros cigány állapot anakronizmusa teljes. A sátorosok lehetlenebb helyzetbe jutottak; megélhetésük még jobban megnehezedett; erkölcsi defektusai, melyek nem annyira faji, mint a velük nemzedékeken keresztül éreztetett szerfelett mostoha bánásmód folytán szerzett tulajdonságok, megszorodtak s egyre feltűnőbbek lettek. Ma már vége a sátoros cigány-becsületnek. Alig lehet sátoros cigányt találni, a ki legalább is ne „csir”-na (lopna). — És minél jobban elmentébe jutnak a korrallal, minél nehezebbé válik a megélhetésük, annál nagyobb a veszedelem, melylyel a személy és vagyonbiztonságot fenyegetik. A momentán alkalmazott teljes szigorúság pillanatok veszélyeit ugyan elháríthatja, de a pillanaton túl is alkalmazva, teljesen elrontaná a dolgot; vagy börtönbe juttatná az egész nép-töredéket, vagy kiirtásukra vezetne. Lehetetlen „megoldás” egyik is másik is.

Az a 30 ezernyi füstös embertársunk, a kiknek ma az eset hatása alatt oly sok jót kívánunk, a kiket díszes nyakravalóval szeretnénk megajándékozni, végre is honfitársunk, a kiknek joguk van itt *élni*, a tisztos megélhetés

feltételeit itt megtalálni. A cigány érdeke ez esetben egy a nemzeti érdekekkel. A nemzetnek talán soha sem volt nagyobb szüksége minden produktív munkára fogható kézre, mint van ma, a nagy vérvesztés idejében. Fontos nemzeti érdekek, hogy a cigányok ismeretes éles elméje, sok ügyessége ne destruktív, hanem jó irányban, a nemzeti vagyon gyarapításában találjon érvényesülést. *Ez* a cél. Erre kell a cigány-kérdés megoldásánál törekedni.

E cél felé törekvésben az első lépés: a *nomád éles megszűntetése az egész vonalon*; mert a cigányság erkölcsi defektusainak ez a ma már különben is idejét mult és minden feltételét elveszített élet az alapoka. — A kóborgó népségnek helyhez kötése nagy és nehéz feladat, mert a káros irányban fejlődött népjellemet máról-holnapra megváltoztatni nem lehet. Azért mégis ez kell, hogy legyen az alapintézkedés. E nélkül minden egyéb céltalan. A cigány-jellem főhibája az *akaral-gyengeség* az állandó lakás hiányára s az állandó lakással együtt járó folytonos erőfeszítés nevelő, jellemalakító hatásának hiányára vezethető vissza.

Hogy a cigány-telepítés a lehető legnagyobb sikerrel járjon, szükséges, hogy az, a meenyire csak lehetséges, ne legyen kényszer-telepítés, az egyéni szabadságot illetően jobban ne korlátozza. Ennek biztosítására két dolog szükséges: egyik a legmesszebb menő, feltétlenül *állami támogatás* a helyhez kötés feltételeinek biztosításában, a másik a nép hajla-

Egy népköltő verseiből.

A szerkesztőséghez egy kéziratot fűzetkét küldöttek be, melybe ifj. *Fülöp János* énlakai egyszerű székely ember írogatta a maga verseit. *Fülöp János* amellet, hogy szántóvető ember, éber figyelemmel kísérgeti a falujában és környékén történő tragikus és komikus eseményeket és az érdekesebbekből verseket farag, melyeket aztán az ő falusfeleinek felolvas. A versfüzet tartalmából az tűnik ki, hogy *Fülöp János* szorgalmason látogatta falusi iskolájának néhány osztályát, mert a helyesírása meglehetősen jó, azonkívül meglátszik az is, hogy sokat olvasgat és az olvasmányokból a neki tetsző, különösen idegen kifejezéseket megtanulja és kedvvel felhasználja. Természetesen legtöbbször egészen más értelemben, mint a milyenben kellene. A fűzetben találunk névnapki köszöntőt — történelmi áttekintéssel, megtaláljuk a tavaszi szélvihar pusztításának leírását; egy baktör életének történetét; az új időkről való elmélkedést; és öt cigány tragikus elpusztulásáról írott emlékvésést stb. A versek általában elég jók és különösen olyan helyeken, a hol a szerző természetes humorát találjuk, egészen sikerültek. Kevésbé jók azon versei, melyekben már könyvekből olvasott gondolatokat igyekszik a maga felfogása szerint visszaadni, székelyesen szólva, amikor „bölcsöködik”. Érdekesség szempontjából közöljük a következő mutatót, ugyobbrészt az eredeti helyesírással:

Egy magánbika viasgára vitele.

Egy furcsa történet, amelyről itt szölok,
Egyszerű-versekben itt alább megírok.
Kik fel voltak térve bika vezetésre:
Minyáján megkértem, ne legyenek terhekre.
Ambrus Mózesnek volt egy magánbikája,
El kellett vezetni a kiállításra;

Februáriusnak utolsó napjára,
Bé kellett mutatni Székelykeresztúrra.

Minyáján jól tudjuk, nem kis szerű dolog,
Mert a bika sokszor rendetlenül mozog.
Bátor emberekre van szükség ilyen helyt,
Hogy szükség eselén állják meg azon helyt,
Melyre állítottak ott legyen bialom,
Bikavezetésen ne legyen skandulum.

De halljuk mi történt az utazás közben,
A víz folyásánál, éppen Kebeledben.
A bika csak egyszer farkát hederíté
És a vezetőkét minél földre teríté.

Itt csak képzelhető, a nagy félelemben
A fogadó iránt, ott átal ellomben,
Egy kertbe futának a bátor emberek,
Az éjj sötétében, nincs már mit tegyenek.

Köztük legyokosabb *Biró Miklós* vala,
Mert egy egerfára hirtelen felmászta,
Ő a többit onnan arra tanácsolta,
Hogy senkinek sem lesz a kertben bántása.

A bikának egyszer a jufa csizbe,
Hogy menjen a kertnek, éppen a tövibe.
Szarvát alivelé s már a kertlen rés van,
De benn a bátorság már az inába van
Csaknem mindeniknek, még ki a fánn van is,
Jobb állást foglalva, keresték már azt is.

De a jámbor bika megbánta a tettét,
Máskéfé fordítá, lefelé a mentét.
A seledségének itt is kitünt jele,
Mert senkinek nem állt az uton ellenc.

Értik a vezetők, hogy nincs mitől félni,
Rejtékhelyeikből kezdtek előjönni.
Tanácsot tartottak, hogy ok mit tegyenek,
Hogy ok a bikával a csélhoz éjjenek.

Albert Izsák, aki fényes dicsőséggel
Tűvészenek idején nagy kitünőséggel
Több ember életét egyedül megvédte;
Kapott is szép díjat s elismerést érte.

Itt is elszántsággal egy fűszára hága:
Erős bicskájával egy kankót csinála
Ilyen gondolatlalt: a bika a fa alá állna,
Ő nagy gyorsasággal a kötélhez nyulna.
Ily gondolat futá mindjárt az eszébe.
Neki áll a bika széles jó kedvébe,
Eldöji a fával, mert a töve gyenge;
At ugrott egy másra, hogy tinn az jobb lenne!
Addig a többiek távolról kísérték,
De az életüket mégis nagyon félték.
Egy nagy tüzet raktak az út közepibe,
Igy gondolkoztak: hogy ennek közelibe
Meglátják a bika húzóó közelit,
Melyet a homlokán ő oly szabadon vitt.

A tűz látására a bika megbödült,
De a tűz tévőknek arczképek eladódult.
Egy pár ugrást röviden megtettek,
A tüzes gép alá mind elmenekedtek.
Biró János volt az első menekülő,
Más *Demeter János* az utána menő.
Biztos állásukat hamar elfoglalták:
Itt nincs mitől félni, egymásnak mondták.

Térjünk a dologra, mi lesz a bikával?
Nem lehet elnézni mindyik csak tréfával,
Gyűljünk össze, nosza, fogjuk meg markosan,
Igy ni, a kötélet tekerjük fel gyorsan.

Már Istennek hála kezünkbe kerültél,
Ma olyan menést lésa, amit nem reméltél.
Megérkeztek korán a kiállításra,
Még az nap bélyegét tétettek szarvára.

Ez valóságosan így történt.

ma, szerzett egyéni sajtóságnak figyelembe vevő körülmények eljárási a telepítés keresztléte vitelénél.

A telepítés területét (lehetőleg kinek-kinek az illetőségi helyén) biztosítsa az állam. A földműves cigánynak — kellő felügyelet biztosítása mellett — bocsássa rendelkezésére az állam a termelés legszükségesebb eszközeit. A telepítésnél fontos szempont az asszimiláció szempontja. Ezért nem szabad a cigányokat külön területen, ghetókban csoportosítani, hanem bele kell őket ékelni a községbe, a mennyiben pedig ez nagy nehézségekbe ütköznék, a községek területén többhelyütt kell őket elhelyezni. A telepítésnek ez a módja már nevelőhatást biztosít. Kiragadja a cigányt a maga társaságából; tehát fegyelmezi és rossz hajlamainak táplálékát kevesbbiti.

Az ipari hajlammal, ismerettel bíró cigányok olyan ipari központokra telepíttessenek le, a hol ismereteiket, ügyességüket kifejleszthetik és a lehető leggazdaságosabban értékesíthetik. Az asszimiláció fentebb érintett szempontja természetesen ezekben is figyelembe-ve-elt követel.

A sátoros cigányélet megszüntetésének teljes és végleges sikerét azonban csak a nevelés biztosíthatja. E révén a jövőben teljesen elérhetjük azt, amit a rosszban megcsontosodott karakterű felnőttekkel el nem érhetünk. A tanítás kötelezettségét a cigány gyerekekkel szemben kell a legnagyobb szigorúsággal biztosítani és a gyermekek segítésére irányuló állami, községi és társadalmi akciónak oda kell irányulnia, hogy minden cigány gyermek látogathassa az iskolát.

BELFÖLD.

Magyarország vasutai.

Székeslyudvarhely, aug. 17.

Az elmúlt héten megkapták a vasutasok lakbérpótlékait és ebből az alkalomból üdvözölő táviratok mentek az ország minden részéből Kossuth Ferenczhez. Ezeknek a táviratoknak nem akarunk tulajdonságot jelentőséget tulajdonítani. Végre is, ha a miniszter kötelességét teljesíti és az állam munkásai is teljesítik kötelességüket, akkor közöttük a legjobb, leghumánusabb, a közre a legkedvezőbb lehet a viszony, anélkül, hogy a harmonia táviratokban is kifejeződne. Fontos azonban a köz szempontjából az, a mi most már minden kétségen felül megállapítható: hogy a magyar államvasutak vonalain teljes immár a munkakedv, az egyetértés, a személyzet teljesítő képessége.

Akár matematikailag meg lehetne mérni, százalékokban kifejezni, hogy az államvasutak viszonyának mekkora változását jelent az új helyzet.

Évekre visszanyúl a kedélyek hullámsága a mely megelőzte a mostani tökéletes lecsendesülést. Hol alig észrevehető volt, hol nagyon is fenyegető. Mindenképen állandóan nyugtalanította a magyar közgazdasági helyzetet, a mely úgy van összekapcsolva az államvasutakkal, mint egy nagy modern áruház a maga aczélrácsos szerkezetével.

Nincs tehát semmi túlzás abban, ha korszakos jelentőségűnek vesszük a vasutak most folyó megújulását. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a nagy beruházási törvényt, mely a vasutak technikai berendezésének hiányait pótolja, az új vonalakat, a vagonrendelést. Mindent tekintetbe véve, úgy látszik, hogy a berendezési üzem, országos jelentőségű dolgában az európai sorból is ki fog emelkedni modern gazdasági életünk e szépmultu tényezője: a vasut.

Aki tudja, hogy például, az ősi gabonaforgalom sima lebonyolításának micsoda mérhetetlen jelentősége van, az nem fogja kicsinyelni ezeket a körülményeket.

Mi általános politikai jelentőséget is tulajdonítunk neki. Nem értjük itt a pártpolitikát. Ilanem értjük azt a politikát, a mely lehetővé teszi, hogy az egész ország egységének, erőteljesnek, műveltenek, modernnek jelenjen meg a világ előtt.

Ennek a politikának régi, érdemes munkása a vasut. A külföld, ha nem tudja, milyen a nyelvünk,

milyen a népiünk, sőt a közjogi állásunk, tudja jól milyen a vasutunk. Üzleti érdeke, hogy tudja. És a mi vasutaink a külföld előtt mindig úgy jelentek meg, mint védelmezői külön gazdasági érdekeinknek, képviselői önállóságunknak, egységünknek.

A magyar vasutaknak világhírnévükre értekezleteken, kongresszusokon mindig előkelő hely, vezető szerep jutott. És a külföldi, a józan gondolkodó ember, ha látta vasutunk hatalmas szervezetét, nem bírte el ellenségeinknek, hogy ilyen elsőrangú gazdasági hadsereg felett rendelkező ország „Ausztria gyarmata” lehet.

A midőn ez az erősségünk újabb erősségeket nyer, akkor valóban a magyar államiság erősödik új katonákkal, derék, hasznos harcsookkal.

Politikai jegyzetek.

Székeslyudvarhely, aug. 15.

A legteljesebb szélsőségek — események és jelentősebb emóciókat sejtető minden tünet nélkül — végre bekövetkezett. A politika berkei némák, a nagy csatározásoknak visszhangja egészen elsimult úgy, hogy kezdjük feledni azt a nehéz tudományt, mit a paraszti észuri huuczságnak mond. A politikát. A nagy kérdések feszegetése lekerült egyelőre a napirendről és az szürkén, sivarau ásit ránk. Miuden kitérés, minden jelentősebben lendülő mozzanat híján, egyhanguan pereg le a nyár és pislá szemekkel tekintgetnek le az események körnicásai az Adria tenger felé. Nem veti-e fel fejét a tarajos hullámok közül a fumei czápa?

Egy jelentéktelen napihír minden órán által ismét sokat beszéltetett a sajtószabadságról. Mindig kétségbeesett és sötéten — látásra olcsó pénzért kapható tekintetek már ott látták a közel jövő párázatában a béklyót, melylyel majd megköti, — nyomorékká láncozolja a kormány a sajtót. És sulyosnak, nehéz vasból vertnek látták a szóban forgó szemek ezt a béklyót. Ez az egész fölszisszenés csak nyári és mindjárt hozzá is tehetjük, csak darabon-mánover számba mehet. A kormány nagyon jól tudja, hogy a nemzeti erőnek, az egyetemes energiáknak milyen tömege fakad a sajtószabadságból, s teljes tudatában van annak is, hogy minden kicsavart, becsületes iróttól egy-egy rés az alkotmányosság bástyáján. Szó sem lehet tehát a sajtószabadság önkényes megbírálásáról. A visszaéléseket meg kell gátolni, a sajtó czégre alatt üzött bűnöket meg kell torolni; s mindez ép úgy nemzeti érdek, mint az, hogy a sajtószabadságot gonosz, rosszindulatú kezek meg ne bolygassák. Azt tán felesleges is hangsúlyoznunk, hogy e kérdésben a kormányoknak is ez az álláspontja.

*

Supilo férrias és elszánt küzdelemről beszél s hozzáteszi nyomban ez a kalandor dalmata, hogy a hátuk mögött áll, fedezi minden sakkhúzásukat a horvát nép. Ugyanekkor egy másik, obstrukciós hadakozásban nagygyá fujt, horvát politikai nagy ravaszon kijelenti, hogy bizalommal néznek a közeledő választások elő, mert pénz annyi van, amennyit csak akarnak. És e két kijelentés még jobban megvilágítottá teszi azt a sokat meghányt tényit, hogy a horvát képviselők mindenféle maszlaggal, csengő arannyal s ennek tetejébe otromba hazudozásokkal kergettek bele a jámbornépet egy veszedelmes deliriumba. S megállapítva ezt, lehetetlen le nem segezünk, — hogy mégis nagy adag szemérmelenség kell hozzá, hogy Supilo férrias küzdelemről és a maguk önzetlen igazairól merjen beszélni.

*

A nagyságos pártvezér ur — történetesen nemzetközi Grossmann Miksa — beül egy tizenkétezer koronával javadalmazott állami állásba. Munkásbiztosító és betegsegélyző igazgató lesz. Ezért a stánumért tizenkétezer korona nagyon szép pénz, sőt tovább megyünk, zsiros pénz. Valóban szép lesz, mikor majd erősen megdagadt pocokkal, aranylánczosan s a drága, finom ebédet izével a szájában, odaáll a nép elé és lázító beszédet mond a veszejtő nyomorról, a nagy inségről a vezér ur. A tizenkétezer koronával fizetett nagyságos pártvezér ur.

Bizony Isten, önkénytelenül is rátéved az ember tolla a szatirairásra.

*

A belügyminiszteriumban már több mint egy esztendeje dolgoznak a választói jog reformján. A nagy munkának első része a statisztikai adatok feldolgozásában áll. Az adatokat eddig azonban csak törvényhatóságokként, vagyis vármegyék és városok szerint csoportosították, úgy hogy az áttekintés nagyon nehéz volt. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter tehát elrendelte, hogy az összeírás adatait dolgozzák fel választókerületek szerint. Rendkívül hosszadalmas, nagy körülménytét igénylő munka volt ez, mely után az adatok mérlegelése következett. A fő alapelv a munkálatoknál természetesen az volt, hogy a magyarság hegemoniáját biztosítsák. Az előmunkálatok ilyenformán készen vannak és az általános választójogról szóló törvényjavaslat kidolgozása már csak idő kérdése. A munkálatok lázasan folynak és nagy léptekben haladnak előre.

*

A horvát lázongással egyidejűleg megindult a románok mozgólósása is. A románok mind nyiltabban gravitálnak Románia felé és már nem elégszenek meg az érzelmi közösség folytonos hangoztatásával, de mozgólódásuk az összeütközés szimptomáit mutatja. Lehetetlen ebben a párhuzamos feszkelődésben bizonyos megállapodásszerű egyöntetűséget föl nem fedezni.

Nem pusztá véletlen az, hogy mikor a horvátok nyilt pártütökként állanak ki a politikai küzdelemre, a románok is előállanak az ő ismert ábrándjaikkal és a jövő Dákóromániának festegetik rózsaszínű képét. A nagyhorvát és nagyromán-mozgalmak egymástól támogatva halad együgyuanazon szem felé.

Magyar szempontból ez a párhuzamos akció nemcsak sérelmes, de határozottan veszedelmes és kihívja a legenergikusabb visszautasítást.

A minap a román nemzetiségi politika legöregebb vezetőjének, Papp Györgynek hetvenhetedik születése napját ünnepelték Ilyésfalván. A családi és politikai ünnepre Romániából több országgyűlési képviselő jött el, hogy a Nagyszebenben megtartandó oláh nemzetiségi gyűlés felől tanácskozzék.

A miniszteri rendelet ellenére összeülő oláh nemzetgyűlés dolgába tehát idegen állam alattvalói is beleavatkoznak. Egész serege történt az ilyésfalvi „ünnepen” a törvénysértéseknek, a melyek külön-külön is provokáltak volna hatósági beavatkozást. Ezáltal még nem alkalmazták az oláh „vendég” urakkal szemben a tolonczkocsit, de egy legközelebbi alkalom provokálhatja a legerélyesebb beavatkozását a türelmes hatóságnak.

Elvégre a tüzelt való folytonos játszadozás lehet gyermekgyönyörűség, de végre is a megégs veszedelmével jár.

*

A nyár közepét írjuk. A forró kánikulát, mikor városszerte elpihen az élet és csöndben, nesztelen véve a lélekzetet, él a társadalom. Künn a mezőkön kérgesre dolgozott munkásoknak csinálják a jövő egyik közelebbi fejezetét, készül a kenyér, ez az igazi nagylátalom, mely felé olyan sóvárogva, annyi vágyakozással néznek a nép milliói.

Kevéssé csöndesek azonban a külpolitikai tájak Marokkóban a maga vad, zabolátlan fanatizmusával támadt rá a kulturára az ősember. Az Északi-tenger vizein nagy csöndben, elzárta a kíváncsi világ tekintete elől találkozott két hatalmas egyeduralkodó. Messze Ázsiában a veszedelmesen fegyverkező japáni államhatalom buktatta meg a koreai császárt és eme tény folytán bekövetkezett újabb alakulásokat a maga nagyhatalmi czirkulusaiba beillesztette. Elsimult egy véres, öldöklő háborúnak egészen a közel jövőben való lehetősége, az elraktározott harci készség azonban egyre-egyre erőteljesebb lobogással lánkol és pirosuló fényben lehetetlen rá nem ismerni a közeledő világeseemények előtűzeire.

De lángol, merő tűz a Balkán. A folyton ingó szerb trón már nagyon veszedelmesen félrebillent, — könnyen kivetheti magából mostani uralkodóját. A nagy szimjátéknak, az életnek kulisszáira egyfelől czekeknek az eseményeknek árnyéka rajzolódik.

Szám: 4479—907. kig.

Hirdetmény.

Felhivatnak Székelyudvarhely város iparhatósága területén üzem teleppel bíró összes gyárossai, iparossai és kereskedői, kik hosszsmértékkel, mérlegek, gázórák, kőolajmérő készülékek, arcometerok, cukormérők készítésével, illetve illyenmü, részben külföldön is készült mértékeknek és mérő eszközöknek forgalomba hozatalával rendszeresen foglalkoznak, hogy az általuk gyártott, illetőleg forgalomba hozott és az 1874. VIII. t.-cz. alapján hitelesítési kényszer alá eső, bélyegezett mértékkel ellátott mértékek és mérő eszközök szerkezeti rajzát, részletes műszaki leirással együtt, — melyben kitüntetendő az is, hogy ugyanazon szerkezetek mely különböző nagy ságokban, pl. mérlegek mely terhelhetőséggel, gázórák hány lángra stb. készítettnek, — legkésőbb 1907. évi október 26-ig egyenesen az állami központi mérték-hitelesítő bizottságnak (Budapest, X., köztemető-u. 20/a.) nyújtandók be a kereskedelemügyi miniszter urnak 31963/IV. B. számú rendelete alapján.

Figyelmeztetnek továbbá a gyárosok, iparosok és kereskedők, hogy azon mértékek és mérő eszközök, melyeknek szerkezeti rajza és műszaki leírása a fent megállapított határidőben belül az említett bizottsághoz be nem küldetett, az 1907. évi V. t.-cz. életbe léptetésével kizárólag az új normatikumok alapján fognak hitelesítésre alkalmas vagy alkalmatlan voltukra nézve elbíráltatni.

Székelyudvarhelyen, 1907. július hó 30-án.

Soó Domokos,
h. polgármester.**Egy 4 szobás lakás**

melléképületekkel és kerttel

kiadó.

Értekezhetni Solymossy állatorvosnál.

Faeladási hirdetés.

A telekfalvi közbirtokosság nyilvános szó és zárt írásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében, Árvátfalva II. h. részben (Tizenhétfaluhavas) fekvő erdejéből 20-72 k. hold erdőterületnek luczfenyő fatömegét.

Az eladás tárgyát képző erdőrészlet a székelyudvarhelyi vasuti állomástól 177 km. távra fensíkon fekszik és a vasut állomással 14-8 km. kitünő állami ut és 2.9 km. jó erdei ut köti össze.

Eladás tárgyát képezi: 2461 m³ luczfenyő fűrészára, 2290 m³ I. és II. osztályu épületi fára és 680 m³ luczfenyő tűzifára becsült fatömeg huszonnégyezerötvenöt (24055) korona kikiáltási árban, melynek 10%-a az árverezés megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.

A kihasználás határideje a szerződés jogerőre emelkedésétől számított három év.

Az árverés Telekfalva község házánál 1907. évi szeptember hó 2-án d. e. 10 órákor veszi kezdetét

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdő-gondnokságnál és a telekfalvi közbirtokosság alulírt elnökénél megtekinthetők.

Kelt Telekfalván, 1907. évi augusztus hó 4-én.

Szász János,
közbirtokossági elnök.

Sz. 4968—907

kig.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, miszerint a régi barompiaczból, ott, ahol a régi vámház állott, 30 méter szélességben és 59 méter hosszúságu területet a városi tanács nagytérmeaen 1907. augusztus hó 28-án délelőtt 10 órákor megtartandó nyílt árverésen bérbeadja.

Kikiáltási ár 800 kor.; az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át kötelesek az árverezést vezető tisztviselő kezéhez letenni.

Székelyudvarhely város tanácsa 1907. évi augusztus 8.

Gotthárd János,
polgármester.**Udvarhelyvármegye közkórházától.**

Sz. 31—907.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyei közkórháznál 1908. évre szükséges 570 köbméter tűzifa beszerzése céljából árlejtést hirdetek. A szállítandó famennyiség száraz hasábos kemény bükkfa kell hogy legyen, ajánlatok 200 köbméter mennyiségre is elfogadhatnak.

Vállalkozni óhajtok kötelesek 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat 50 korona bánatpénzzel ellátva folyó év augusztus hó 27-ikéig hozzám annál inkább beadni, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési tárgyalás a kórházi iroda helyiségében folyó év augusztus hó 28-án délelőtt 10 órákor fog megtartatni, hol a feltételek is megteudhatók.

Székelyudvarhelyt, 1907. aug. 7.

Dr. Imreh Domokos,
ig. főorvos.

Jrásmunkálatok, kézzel vagy géppel (6—8 példány) teljes oldalonként 50 fillérért elvállaltatnak. — Czim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint Budapestról művészi körutazást téve, e városba jöttem a itt tartózkodásom idejére

festészeti műtermet

rendeztem be, ahol készitek természet, vagy fénykép után életnagyságu arcképeket olajban vászonra, mellkép nagyságtól kezdve egész életnagyságig, hű kivitelben, felelősség mellett.

Élvállalok minden e szakba vágó munkákat, oltár- és szentképek festését, régi képek kitisztítását vagy kijavítását, megrendelésre táj- és életképeket. A legjobb és legbecsesebb családi ereklye szeretteinknek arcképe, a legjobb családi meglepetés, ugyszintén kegyeletos dolog az elhunytaknak arcképeit is megörökíteni fénykép után a család számára, melyeket hűten, felelősség mellett — arc, haj, szem szín megmagyarázása után — legrövidebb idő alatt itt helyben készitek.

Tudomására hozom továbbá a mélyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy itt tartózkodásom idejére a művészetet kedvelők részére

női rajz- és festészeti iskolák

nyitottam, hol alapos utbaigazítást adok: kreonrajz, partell és oljfestésben, selyem és vászonra, ugy az arckép-, tájkép-, életkép és virágfestésben.

Beirakozni lehet a rai naptól fogva, hol bővebb felvilágosítással szolgálhatok.

Műterem: Kossuth-utca, postaépület.

A művészet iránt érdeklődő urak és urnók műtermemben mindig szivesen láttatnak.

Kegyes pártfogásukat kéri

Vasadi Kálicza Károly,
akad. festőművész.Védjegy:
Kék mezőben két kulcs.**Legmegbízhatóbb gyártmány!**SCHLOSSER-GERMAIN & CO
COGNACDISTILLERIE FRANCAISE MODELE
PROMONTOR.

Kizárólagos elárúsítás Márk Testvéreknél.

Kívánatra próba min taüveg.

Öklevéles tanítónő (esetleg azonnali belépésre) keresetetik, három gyermekhez, ki az elemi és második polgári leányiskolai tantárgyakat betanítani képes. Írásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölése mellett kérek.

FEIGL MÓR, fűrészgári igazgató,
GYERGYÓLIBÁNTELEP.

nélkü ne együnk levest.
Nehány csepp elegendő!

Kristály tiszta

Hargita-ligeti „Kamilla“-forrás

A Kárpátok gyöngye!Természetes ásvány-
gyógyborvíz!

Főraktár Székelyudvarhelyt:

Haab és Heitz cégénél

Kapható még:

Gál János Utóda, Csató és Kun,
Gyarmathy Ákos, Tamás Balázs,
Bagó Gyula, Szentpétery Gergely
Márk Testvérek, Fernengel Frigyes,
Zárug Antal kerekakadás-
ben 8 fillérért, valamint minden
vendéglőben és étteremben.

A Kárpátok gyöngye!

Szerves anyagoktól mentes!

**Homoród-fürdő t. vendégei
szives figyelmébe!**

Tisztelettel hozom Homoród-fürdő mélyen tisztelt közönsége szives tudomására, hogy megbízottam hetekéut kétszer, háromszor a fürdővendégekél tiszteletét teszi, hogy a szükséges bázartási cikkek megrendeléseit felvegye, amelyeket aztán mindjárt másnap a legnagyobb pontossággal házhoz fog szállítani. — Szives támogatást kérve, vagyok tisztelettel:

GYARMATHY ÁKOS.